

Lezing

Neuroloog dr. Jeroen de Vries en internist ouderengeneeskunde dr. Elske Marije Abma houden dinsdag in het UMCG een lezing over dementie. De zaal is reeds volgeboekt.

Dit is de vijfde, tevens voorlaatste aflevering van de voorjaarsreeks van de Medische Publieksacademie. Volgende week verschijnt in de zaterdagbijlage WKIND in deze serie het slotartikel, over herseninfarcten en hersenbloedingen (7 april). Voor de bijbehorende lezing zijn geen entreekaarten meer beschikbaar. UMCG maakt van de lezingen een videoregistratie die later is te zien via het UMCG-kanaal op YouTube. Zie ook: www.medischepublieksacademie.umcg.nl.

BLOEDTEST

Het stellen van de diagnose dementie doen artsen door een combinatie van onderzoeken, vooral met het stellen van vragen en het doen van testen. Het is eerst zaak uit te sluiten dat er iets anders dan dementie aan de hand is. Zo wordt er in het ziekenhuis doorgaans een bloedtest gedaan om te zien of de patiënt geen vitaminedeficiëntie heeft of bijvoorbeeld een slecht werkende schildklier. Soms wordt er ook onderzoek naar hersenvocht gedaan middels een ruggenprik, een zogeheten lumbaalpunctie. Daarmee is te zien of iemand multiple sclerose, hersenvliesontsteking of iets anders heeft.

RIMPELLOOS EITJE

De Amerikaanse dokter Nicholas Perricone zegt dat je rimpels niet alleen aan de buitenkant moet aanpakken, maar ook vooral door een verbeterd voedingspatroon. Perricone ontdekte dat het zachte deel fussen eiwitshaal en eiwit een positieve uitwerking heeft op rimpels en huidverlapping. Hij stopte het in zijn crème OVM, waarvan de naam is afgeleid van het Latijnse woord voor ei: *ovum*. Prijs: 59 euro (à 59 ml). Zie ook: www.perriconem.com; www.babassu.nl.

Vervolgens kan er een scan van de hersenen gemaakt worden, zoals een MRI-scan, CT-scan of PET-scan. Daaruit kan bijvoorbeeld blijken dat iets zeldzaams aan de hand is, zoals een hersentumor. Met de scans is ook beter te zien welke delen van de hersenen gekrompen zijn. Dat kan een aanwijzing zijn voor een bepaalde ziekte. Alleen in het UMCG en in het VuMC in Amsterdam is een bijzondere PET-scan mogelijk waarbij met contrastvloeistof zichtbaar wordt dat een ziekmakend eiwit in de hersenen zit. Maar dan nog... Het aantonen van het eiwit is niet gelijk aan het hebben van dementie. Zo tot 30 procent van de mensen met geheugenverlies waarbij het eiwit in de hersenen voorkomt blijkt binnen vijf jaar toch geen dementie te hebben.

Een diagnose is niet zaligmakend. „Er wordt tegenwoordig veel gehamerd op het belang van vroege diagnostiek om mensen houwaai te geven”, zegt Abma. „Het is natuurlijk ook belangrijk om te weten wat er precies aan de hand is. Het kan ook een opluchting zijn. Maar er zijn nadelen: het schrikbeeld van dementie komt dichterbij terwijl de patiënt eigenlijk nog lang niet erg ziek is. Soms is de diagnose zo hard dat alle

Met de Medische Publieksacademie brengen het Universitair Medisch Centrum Groningen en Dagblad van het Noorden wetenschappelijke medische kennis naar een breed publiek. Dinsdag is de lezing over dementie.

VERGEETACHTIG OF ECHT DEMENT?

vreugde uit iemands leven verdwijnt.”

Een praktisch probleem waar veel ouderen tegenaan lopen na een diagnose is de vraag of ze nog kunnen autorijden. „Dat is voor veel mensen heel erg belangrijk. Bij een diagnose dementie is autorijden niet meer toegestaan, of je moet een rijtest doen. Zo'n test kost vrij veel geld.” In het UMCG is een rijstuurtoets waarvoor patiënten met beginnende dementie kunnen kijken hoe hun vaardigheden zijn. „Dan zien we of het zinnig is zo'n kostbare rijtest te laten doen.”

DILEMMA

Zoals het verloop van de ziekte slecht te voorspellen is, zo geldt dat ook voor de laatste

fase. Daarbij speelt het dilemma van euthanasie. Er zijn nogal wat mensen die opkijken tegen de fase waarin ze dement worden terwijl ze nog helemaal gezond zijn. Ze willen niet eindigen als 'kasplantje', ze laten in een euthanasieverklaring vastleggen dat ze ook euthanasie willen indien ze niet meer wilskwaaam zijn. „Dat kan je nu wel zeggen maar veel mensen verleggen hun grens als het eenmaal zo ver is”, merkt Abma. „Iemand die altijd heel actief in het leven heeft gestaan, heeft vaak ook moeite op zo'n moment het leven te laten beëindigen. Wat is dan het juiste moment?”

Sommige mensen met dementie zijn best vrolijk, misschien zelfs gelukkig. Artsen

zullen dan geen euthanasie toepassen. „Dat geldt bijvoorbeeld ook voor de manier waarop iemand leeft. Soms hoor ik van kinderen 'mijn vader heeft altijd gezegd dat hij nooit in een verpleeghuis terecht wilde komen'. Maar als het een keer zover is, merk je dat iemand met dementie juist kan opbloeien in een verpleeghuis omdat er een heldere structuur is, ze mensen om zich heen hebben en er goed voor ze wordt gezorgd. Moet je zo iemand koste wat het kost willen thuishouden omdat-let in het verleden heeft aangegeven?”

Dat neemt niet weg dat er een categorie patiënten met dementie is voor wie euthanasie een uitweg biedt uit langdurig lijden. „Euthanasie bij dementie ligt heel genuanceerd.”

EIERHOOFD

Veel beautytrends waaien over uit Zuid-Korea. Denk aan de sheetmasks die je nu vindt bij elke drogist of parfumerie. Koreaanse producten voor volwassener zijn vaak verpakt als beetjes, meloen of als eieren. Dit realistisch uitzienende ei van TonyMoly – een van de populairste Koreaanse merken – bevat een masker dat vuil, overmatig talg en mee-eters opruimt. Prijs: 16,99 euro. Zie ook: www.tony-moly.eu/nl.

TIC EEN EITJE

Eieren komen nogal eens voor als ingrediënt in beautyproducten. Wie op zoek gaat naar *grandmothers tips* vindt uiteenlopende aanbevelingen om het haar te wassen met eiwit. De lecithine in de eidooier maakt het haar glanzender. Minder gedoe in de badkamer is een kant-en-klare shampoo als de variant ei-cognac van Guhl, die toch ook een gevoel geeft van *zonde!* De haarzeep heeft een sterk reinigende werking en geeft futoos haar meer pit. Prijs: 6,99 euro (à 250 ml). Zie ook: www.guhl.com.

Voedgolf van dementen blijft uit

Ruim 270.000 Nederlanders lijden aan dementie, blijkt uit cijfers van Alzheimer Nederland. Met de toename van het aantal zeer oude ouderen stijgt ook het aantal mensen met dementie flink, zo is al jaren de verwachting. Alzheimer Nederland rekende vorig jaar nog op meer dan een half miljoen dementerenden in 2040. In werkelijkheid lijkt het met de toename van het aantal patiënten mee te vallen. Er is wel een groei maar de voedgolf van dementen blijft uit. Dat heeft waarschijnlijk te maken met een gemiddeld genomen gezondere leefstijl en de sterk verbeterde zorg voor hart- en vaatziekten. Het dichtstbij van de aderen is een belangrijke oorzaak voor dementie. Mensen leven naar gezondere maatstaven; ze stoppen vaker met roken, letten beter op hun eetgewoontes en bewegen meer. „De nieuwe generatie ouderen, de huidige 60-jarige, is zelfbewuster over de eigen gezondheid”, zegt neuroloog Jeroen de Vries.